

APORTACIONS/PROPOSTES DE DINCAT A LA MODIFICACIÓ DEL CODI CIVIL DE CATALUNYA EN MATERIA DE SUPORTS EN L'EXERCICI DE LA CAPACITAT JURIDICA DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

1. A nivell normatiu:

1.1 Regulació de la figura de l'Assistència :

- Regular de forma detallada el règim, abast i contingut de la figura de l'**Assistència**.
- Regular de forma detallada del règim, abast i contingut de la figura de l' **Assistència representativa** amb la finalitat de que es compleixi el caràcter d'exceptualitat propi d'aquesta figura.

1.2 Altres mesures de suport:

- Regular de forma detallada el règim, abast i contingut de la figura de la **Guarda de Fet**, ja que la regulació d'aquesta figura prevista al Codi Civil de Catalunya es diferent del Codi Civil espanyol.
- Regular de forma detallada el règim, abast i contingut de la regulació de la figura del **Defensor Judicial**.

Proposta: cal que a la reforma es concreti el contingut i l'abast de totes les figures de suport, les salvaguardes i la supervisió. Definir molt bé qui ha de prestar aquests suports però mitjançant una regulació flexible que permeti l'adaptació a les diferents circumstàncies i necessitats de cada persona. No fer-ho, provocaria inseguretats jurídiques amb el risc que això comporta en termes d'abandonament a la persona.

1.3 Regulació de la figura del Facilitador:

Regular de forma detallada el règim, abast i contingut de la figura del **Facilitador**. (relacionat amb punt 2.2 a baix).

2. Àmbit processal:

2.1 La Llei de jurisdicció Voluntària (LJV) i la Llei d'Enjudiciament Civil (LEC) s'han modificat d'acord amb la Llei estatal espanyola però no d'acord amb la Llei civil catalana.

Proposta: Harmonitzar aquestes lleis d'acord amb la legislació catalana. Adaptar a la legislació catalana les institucions civils.

2.2 Facilitar la tramitació dels processos

Donat que amb la nova legislació estatal, no és preceptiva la intervenció d'advocat i procurador, s'ha perdut la facultat de que les persones amb discapacitat, sobretot, i algunes famílies, es puguin beneficiar de l'assistència jurídica gratuïta. Per accedir a la justícia, es precis disposar de coneixements jurídics per a intervenir-hi i relacionar-se, pel que necessitaran suport per presentar les revisions o primeres sol·licituds, i per tant, aquest procediment els hi seguirà suposant un cost, al que s'afegeix al sobre cost que les famílies amb familiars amb discapacitat tenen (Estudi realitzat per DINCAT).

Podríem aprofitar l'oportunitat de dissenyar un servei/ sistema per acompanyar a les persones amb discapacitat i famílies en la tramitació d'aquests procediments que no els suposés un cost econòmic ni emocional, des de elaborar documents de fàcil Lectura per entendre el procés i poder presentar la documentació de manera autònoma, fins preveure la figura d'un professional com a facilitador, o mixt.

Proposta: cal facilitar la tramitació dels processos i aprofitar la reforma per dissenyar un servei/sistema per acompanyar a persones amb discapacitat intel·lectual i familiars sense que això els hi suposés un cost ni econòmic ni emocional, des d'elaborar documents en lectura fàcil fins a preveure la figura d'un professional com a facilitador.

2.3 Especialització/formació dels Jutjats (Jutges), fiscals i tot el personal al servei de l'Administració de justícia

Proposta: Es primordial dotar d'una partida pressupostària per a la formació dels operadors jurídics, Jutges, Fiscals, funcionaris al servei de l'administració de justícia, administracions públiques, Notaris, advocats, amb la finalitat d'adquirir formació adequada per tal de complir i aplicar adequadament les estipulacions contingudes a la reforma legal i atenció a les persones amb discapacitat.

2.4 Adaptació de les resolucions judicials a Lectura Fàcil

3. A nivell de finançament:

L'Acord de Govern adoptat per la Generalitat de Catalunya pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de la Llei de modificació del Codi Civil de Catalunya en matèria de suports a l'exercici de la capacitat jurídica de les persones amb discapacitat, estableix en el punt 4 " *la tramitació de l'Avantprojecte de Llei s'aborda sense previsió d'afectacions ni repercussions en els pressupostos de la Generalitat, ni en el capítol d'ingressos ni en el de despeses. La matèria objecte de regulació correspon al dret privat i, per tant, no té impacte pressupostari per a l'Administració pública*".

D'acord amb aquest punt, no es preveu una dotació econòmica per la implementació de la reforma legal que es pretén.

Aquesta afirmació com a mínim sorprèn, ja que la pròpia memòria estableix que aquesta reforma legal tindrà un gran impacte en molts àmbits (administracions locals, entitats locals, Adjuntament de Barcelona, serveis socials que presten, persones professionals que han d'intervenir en el règim de suports, operadors jurídics, entitats de suport a l'exercici de la capacitat jurídica, etc..), el qual requereix de recursos per tal d'implementar la reforma legal que es pretén portar a terme

Tot i que la matèria objecte de regulació correspon al Dret privat, al marge de tots els canvis i exigència de nous recursos, aquesta reforma implica una sèrie de reformes e impactes considerables, com per exemple, –la figura del Facilitador entre molts d'altres ...- implica la reforma en matèria processal pel Departament de Justícia i l'impacte pel departament de serveis és també considerable-.

D'acord amb la normativa, en defecte de la família, és l'Administració la responsable de prestar aquest suport a la persona mitjançant la delegació d'aquesta funció a entitats de suport a l'exercici de la capacitat jurídica, com a entitats privades d'utilitat pública.

A Catalunya tenim un model de servei públic de provisió privada, pel que qualsevol qüestió que es modifiqui en matèria de capacitat, té també un impacte directe en la cartera de serveis socials, concretament, ja amb el Decret Llei 19/2021, hi ha dificultats d'encaix de la figura de l'assistència constituïda mitjançant l'atorgament d'escriptura pública notarial com a servei finançat amb fons públics, i amb caràcter general, la

reforma ja està tenint un gran impacte en les entitats de suport per l'exercici de la capacitat jurídica que han d'adaptar els seus serveis a la nova realitat.

Proposta: cal preveure finançament per garantir la correcta implementació de la reforma, més tenint en compte que aquesta tindrà impacte en molts àmbits i respecte a molts serveis perquè obligarà a modificar o ampliar funcions en alguns casos i a assegurar la formació en tots.

A Catalunya tenim un model de servei públic de provisió privada, de manera que qualsevol qüestió que es modifiqui en matèria de capacitat té també un impacte directe en la cartera de serveis socials que cal tenir molt present a nivell pressupostari.

4. Altres

4.1 Ampliació de funcions de les entitats de suport a l'exercí de la capacitat jurídica

“La disposició addicional primera de la Llei 8/2021, de 2 de juny, preveu un règim de col·laboració entre l'Administració de Justícia i les Entitats del Tercer Sector d'Acció Social reconegudes per l'administració de Justícia, amb funcions per a informar, auxiliar, assistir, aportar coneixement expert i, en general, cooperar amb aquesta Administració”

Proposta: definir juntament amb el sector el futur de les entitats de suport a l'exercici de la capacitat de jurídica i regular les seves funcions i el rol que desenvoluparan quan es facin efectives les modificacions que planteja la reforma.

4.2 Fórmules de minimització de les implicacions negatives de la desaparició de la incapacitació.

Tot el que està relacionat amb la pèrdua de prestacions de la Seguretat Social

Proposta: la reforma ha de contemplar mesures i accions per neutralitzar, o si més no minimitzar, les possibles implicacions negatives que pot arribar a suposar la desaparició de la incapacitació.